

Súd: Okresný súd Martin
Spisová značka: 11Pc/4/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5723200604
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 10. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Alena Káčeriková
ECLI: ECLI:SK:OSMT:2023:5723200604.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Martin pred sudkyňou JUDr. Alenou Káčerikovou v právnej veci navrhovateľky: A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. XXXX/X, D., právne zastúpená AK JUDr. Miriam Podhradská, s.r.o., so sídlom Ambra Pietra 10645/17, Martin, IČO: 50 157 892 proti otcovi navrhovateľky: D. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom F. E. G. XXX, právne zastúpený AK JUDr. Silvia Tatarková, s.r.o., so sídlom Škultétyho 472/10, Martin, IČO: 36 868 108, v konaní o zvýšenie výživného na plnoleté dieťa

rozhodol:

I. Otec je p o v i n n ý prispievať na výživu navrhovateľky zvýšeným výživným v sume 200,- Eur mesačne, zročným do 15. dňa v mesiaci, s účinnosťou od podania návrhu t.j. od 01.03.2023 vopred k rukám navrhovateľky.

II. Zameškané výživné za obdobie od 01.03.2023 do 24.10.2023 vo výške 360,- Eur je otec p o v i n n ý splácať po 20,- Eur mesačných splátkach spolu s bežným výživným pod následkom výhody splátok.

III. Vo zvyšku návrh navrhovateľky – plnoletej osoby z a m i e t a.

IV. Týmto sa m e n í rozsudok Okresného súdu Martin sp. zn. 23P/177/2017 zo dňa 26.11.2018 v časti týkajúcej sa výživné na navrhovateľku – plnoletú osobu.

V. Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Návrhom doručeným Okresnému súdu Martin dňa 01.03.2023 sa navrhovateľka domáhala, aby súd zaviazal jej otca prispievať jej mesačné výživné v sume 250,- Eur od podania návrhu, splatné vždy do 15 dňa v mesiaci vopred k rukám navrhovateľky. Svoj návrh odôvodnila tým, že navrhovateľka pochádza z manželstva rodičov matky D. B. a otca a ich manželstvo bolo rozvedené rozsudkom Okresného súdu Martin sp. zn. 8C/66/2007 zo dňa 09.10.2007. Po rozvode rodičov navrhovateľky bolo viackrát zvyšované výživné na navrhovateľku. Posledná úprava rodičovských práv a povinností k deťom rodičov bola uskutočnená na základe rozsudku Okresného súdu Martin sp. zn. 23P/177/2017 zo dňa 26.11.2018, kedy súd schválil rodičovskú dohodu o zvýšení výživného, a to zo sumy 135,- Eur mesačne na sumu 193,82 Eur mesačne, a to na dobu určitú s účinnosťou od 01.08.2017 do 31.12.2018 s tým, že otcovi bola poskytnutá výhoda splátok na zameškanom výživnom v sume 20,- Eur mesačne spolu s bežným výživným. S odstupom času od schválenia rodičovskej dohody došlo k podstatným zmenám na strane plnoletej navrhovateľky, ktorá dňa 27.12.2022 dovŕšila plnoletosť. V súčasnosti v čase podania návrhu študuje na strednej škole Obchodná akadémia, Bernolákova 2, Martin v dennom bilingválnom štúdiu. V čase podania návrhu bola študentkou 4.C triedy, pričom štandardná dĺžka štúdia je päť rokov. V čase rozhodovania súdu bola študentkou piateho ročníka. V súčasnej dobe býva navrhovateľka v spoločnej domácnosti s matkou D. B. v jej byte na adrese D., C. XXXX/X a spolu s navrhovateľkou a jej matkou

v byte žijú aj dvaja nevlastní bratia navrhovateľky D. B., nar. XX.XX.XXXX a D. H., nar. XX.XX.XXXX. Matka navrhovateľky pracuje ako profesionálny vojak v Základni výcviku a mobilného doplňovania D.. V súčasnosti je na rodičovskej dovolenke s najmladším synom D., jej príjem predstavuje rodičovský príspevok 750,- Eur mesačne. Navrhovateľka ďalej v návrhu uviedla, že starostlivosť vykonáva fakticky jej matka zabezpečovaním bývania a všetkých potrebných výdavkov. Tiež jej platí všetky výdavky spojené so štúdiom vrátane dopravy, ubytovania, stravy, nakupuje oblečenie, obuv, platí mobilný telefón a dáva jej aj vreckové.

Vzhľadom na to, že od posledného určenia výživného uplynulo päť rokov a navrhovateľka je študentkou strednej školy, teda prešla na vyšší stupeň vzdelávania než pri poslednom určení výživného, podstatne sa zvýšili výdavky na zabezpečovanie bežných potrieb ale aj štúdium. Pokiaľ ide o náklady navrhovateľky, tak táto uviedla, že žije s matkou a bratmi v štvorizbovom byte v Martine na Ľadovni na zakúpenie ktorého si matka navrhovateľky zobrala úver z I. B. vo výške 96.000,- Eur. Mesačná splátka úveru je 298,15 Eur, v súčasnosti je zostatok úveru 91.200,- Eur. Zálohové platby za byt predstavujú sumu 190,- Eur mesačne, za elektriku platí zálohovú platbu 40,- Eur mesačne, TV, internet a telefón matky platba 89,95 Eur mesačne, poistenie za byt 52,66 Eur na polroka v poisťovni Generali, daň z nehnuteľnosti vo výške 43,50 Eur. Spolu na náklady bývania matka navrhovateľky vynakladá sumu 634,- Eur mesačne, na navrhovateľku z toho pripadá suma 160,- Eur mesačne. Okrem toho poplatok za odvoz komunálneho odpadu u navrhovateľky je 31,20 Eur ročne.

2. Navrhovateľka uviedla, že má výdavky týkajúce sa školy, a to nákup pracovných zošitov a učebníc ako aj poplatok za ZRPŠ pri začatí školského roka v sume 100,- Eur (z toho ZRPŠ 20,- Eur). V rámci triedy sa rodičia skladajú na stužkovú slávnosť, ktorá sa uskutoční v 10/2023 a platba za jedného študenta je 400,- Eur. Súčasťou bilingválnej výuky je aj účasť navrhovateľky v mesiaci marec 2023 na zahraničnej praxi v Španielsku, kde si musí so sebou zobrať vreckové, zaplatiť súvisiace poplatky, čo by ju malo stáť 400,- Eur. Navrhovateľka si tiež v priebehu roku 2022 robila vodičský kurz, za ktorý zaplatila spolu 700,- Eur, pričom otec jej na tento mimoriadny výdavok nijako neprispel. Za mobilný telefón platí cca 16,- Eur mesačne, stravuje sa doma, matka jej varí, na stravu minie v priemere 300,- Eur mesačne. Vreckové dostáva navrhovateľka od mamy v sume 25,- Eur mesačne. Ďalšie výdavky sú oblečenie, obuv v priemere 50,- Eur mesačne.

3. Otec ako povinná osoba na platenie výživného sa vyjadril podaním doručeným Okresnému súdu Martin dňa 24.03.2023, v ktorom uviedol, že s návrhom navrhovateľky na zvýšenie výživného nesúhlasí. Výživné, ktoré bol povinný platiť na navrhovateľku bolo súdom stanovené vo výške 135,- Eur mesačne ešte v čase, keď bola navrhovateľka neploetá. Rozsudkom Okresného súdu Martin sp. zn. 23P/177/2017 zo dňa 26.11.2018 bola schválená rodičovská dohoda o zvýšení výživného na sumu 193,82 Eur mesačne na dobu určitú, a to od 01.08.2017 do 31.12.2018. Od 01.01.2019 sa výživné vrátilo na výšku 135,- Eur mesačne. Okrem toho týmto rozsudkom bol zaviazaný splácať zameškané výživné v splátkach po 20,- Eur mesačne, spolu teda mesačne uhradil sumu 155,- Eur, pričom zameškané výživné z jeho strany bolo splatené dňa 20.01.2023. Napriek tomu dňa 20.02.2023 a aj následne dňa 20.03.2023 uhradil navrhovateľke zvýšené výživné vo výške 155,- Eur. Navrhovateľka dňa 17.12.2022 dosiahla plnoletosť a študuje na strednej škole. Pokiaľ navrhovateľka uvádzala, že jej matka je v súčasnosti na rodičovskej dovolenke s najmladším synom D. a jej jediným príjmom je rodičovský príspevok vo výške 750,- Eur mesačne, tu otec poukázal na rozhodnutie matky navrhovateľky ostať so synom na rodičovskej dovolenke dobrovoľne, pričom matka navrhovateľky mala pred prijatím takéhoto rozhodnutia počítať s tým, že ak ostane na rodičovskej dovolenke, jej príjmy podstatne poklesnú. Poukázal na ustanovenie § 62 ods. 2 Zákona o rodine, kedy „obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov“. Podľa otca matka navrhovateľky za danej situácie neprispieva na výživu navrhovateľky podľa jej schopností a možností, nakoľko sa dobrovoľne vzala príjmu vo forme daňového bonusu na dieťa tým, že ostala na rodičovskej dovolenke. Plánovanie rodičovstva je jedným zo základných princípov ekonomickej zodpovednosti a uviedol, že má vedomosť, že na tieto skutočnosti poukazujú aj sudy v rozhodovacej činnosti.

4. Otec navrhovateľky ďalej uviedol, že prispieva na výživu navrhovateľky podľa svojich schopností a možností. V súčasnej dobe je zamestnaný v spoločnosti D. A., so sídlom J. XXX, K., kde jeho hrubý mesačný príjem dosahuje cca 800,- Eur. Jeho zamestnávateľ prežíval ťažké obdobie počas COVID-u, riešil situáciu ako udržať prácu a pravidelný príjem. Jednou z vecí bola snaha aj rozbehnúť podnikanie, a preto aj odporca uviedol, že by sa chcel podieľať na výsledku hospodárenia spoločnosti, tak sa stal spoločníkom v obchodnej spoločnosti D. A., so sídlom Turčianske Kľačany, IČO: XX XXX XXX.

Spoločnosť bola založená koncom roku 2022, pričom podnikanie sa ešte len rozbieha a aktuálne náklady vynaložené na rozbehnutie spoločnosti prevyšujú jej výnosy. Finančné prostriedky na zaplatenie vkladu v sume 2.500,- Eur si musel požičať a teraz ich spláca formou práce. Ďalej uviedol, že aktuálna finančná situácia mu neumožňuje platiť výrazné zvýšenie výživného, o ktoré požiadala navrhovateľka. Navyše posledných sedem mesiacov bol PN z dôvodu zlomeniny nohy, pričom jeho jediným príjmom počas tohto obdobia boli nemocenské dávky vyplácané sociálnou poisťovňou a vyplatené poistené plnenie vo výške 2.000,- Eur. V súčasnej dobe žije v Turčianskych Kľačanoch v spoločnej domácnosti so svojou manželkou, s ktorou má maloletú dcéru L. E., nar. XX.XX.XXXX voči ktorej má tiež vyživovaciu povinnosť. Maloletá dcéra L. chodí do škôlky, čím výrazne sa zvýšili výdavky na domácnosť.

5. Podľa otca navrhovateľky od posledného rozhodovania o výške výživného u navrhovateľky nedošlo k významnému navýšeniu. Napriek tomu, že študuje na strednej škole samotné náklady na štúdium oproti druhému stupňu základnej školy sa podľa jeho názoru podstatnejšie nezmenili. Zároveň žije a býva v meste D., a teda nemá zvýšené výdavky na dochádzanie do školy alebo ubytovanie či internát. Nesúhlasil so sumou 300,- Eur, ktorú navrhovateľka uviedla ako sumu, ktorú potrebuje na zabezpečenie svojej stravy.

6. V závere svojho písomného vyjadrenia otec navrhovateľky uviedol, že k jednorazovému výdaju navrhovateľky sa nevie vyjadriť, keďže nie sú v pravidelnom kontakte. Tvrdenia navrhovateľky o tom, že nemá o ňu záujem sú nepravdivé. V minulosti sa dcéru opakovane pokúšal kontaktovať, avšak ona dlhodobo nejavila záujem o komunikáciu s ním, čo ho mrzí. Podľa otca navrhovateľky, navrhovateľka píše len to, k čomu ju nabáda matka. Doposiaľ sa matka snažila, aby sa s navrhovateľkou nestretával a mnohé veci boli dovedené až do krajností. Tu zdôraznil, že pokiaľ ide o manželkinu dcéru, s ktorou teraz žije, má s ňou lepší vzťah ako so svojou vlastnou dcérou – navrhovateľkou. Pripustil, že od posledného rozhodnutia o výživnom životné náklady vo všeobecnosti vzrástli, a preto uviedol, že je ochotný platiť primerané zvýšené výživné, ktoré je v súčasnej dobe stanovené na 135,- Eur a je ochotný platiť jej mesačne výživné vo výške 155,- Eur, lebo schopnosti, možnosti a majetkové pomery mu neumožňujú platiť vyššiu sumu.

7. Dňa 09.05.2023 bolo súdu doručené vyjadrenie plnoletého dieťaťa A. B. prostredníctvom právnej zástupkyne, ktorá uviedla, že výlučne o ňu sa starala matka v rámci schopností a možností, poskytovaním bývania, stravy, dochádzkou do školy, platením školských aktivít, prípadne aj mimoškolskými aktivitami. Poukázala na to, že od 2. ročníka do 8. ročníka ZŠ navštevovala Súkromnú evanjelickú školu Martin, ktorú celú platila jej matka a otec ako osoba povinná platiť výživné sa nikdy nezaujímal o jej prospech alebo výdavky spojené so štúdiom. Taktiež vyštudovala Základnú umeleckú školu Frica Kafendu (tanec), kde taktiež sa platilo školné a toto hradila matka, pričom otec ako osoba povinná platiť výživné o tomto ani nemal vedomosť. Ohľadom vysokej školy, na ktorú sa chystá, ide o európsku inštitúciu na Malte, ktorá má školné okolo 5.000,- Eur na rok a len prihláška stojí 300,- Eur. Po ukončení štúdia má záujem zamestnať sa, ak sa jej podarí ukončiť vysokú školu investigatívnej psychológie a kriminalistickej psychológie. Právna zástupkyňa plnoletej osoby – navrhovateľky poukázala na rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 17CoP/12/2016 s tým, že u matky navrhovateľky sa nejedná o zámerné zníženie príjmu či vyhýbanie sa zárobkovým možnostiam. Narodenie jej nevlastného brata nie je motívom podania návrhu na súd o zvýšenie výživného. Motívom tak, ako to v návrhu uviedla je zvýšenie výdavkov v súvislosti so školskou dochádzkou a nárastom životných potrieb. Ďalej poukázala na to, že v rámci konania o úpravu styku bol nariadený zákaz styku otca rozsudkom Okresného súdu Martin č.k. 20P/31/2011-59 s tým, že otec nevyvíjal žiadnu iniciatívu voči nej a prestal sa od tohto obdobia o ňu vôbec zaujímať. Po poslednom zvýšení výživného v roku 2018 si myslela, že vzťahy sa zlepšia, ale nestalo sa. Otec nevyvinul žiadnu snahu. Kontaktoval ju formou SMS, avšak jej nezavolať. Sama navrhovateľka uviedla, že mu napísala SMS k narodeninám, meninám, avšak odpoveď otca bola len ďakujem, nič viac. V závere svojho písomného vyjadrenia právna zástupkyňa plnoletej osoby uviedla, že pokiaľ ide o príjem povinnej osoby, a to otca navrhovateľky, tento je dostatočný na platenie požadovaného zvýšeného výživného, nakoľko podniká. Keďže účelom podnikania je dosahovanie zisku, čo je v dispozícii osoby povinnej platiť výživné je na uvážení osoby povinnej platiť výživné, akým spôsobom dosiahne príjem potrebný na splnenie svojich vyživovacích povinností. Rovnako tak priradenie ďalšej vyživovacej povinnosti k dcére otca, ktorú má so svojou manželkou bolo jeho rozhodnutím, ktoré nemá mať dopad na výživné navrhovateľky. Výživné na dieťa má prednosť pred ostatnými výdavkami. Zároveň uviedla, že otec – osoba povinná platiť výživné disponuje majetkom, žije životom, ktorý si navrhovateľka dovoliť nemôže. Na sociálnych

sieťach zverejňuje fotografie z dovoleník s manželkou na motorke, a teda jeho životný štandard zrejme nie je tak nízky ako sa snaží prezentovať vo svojich písomných vyjadreniach. Navrhovateľka má právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov. Súdu predložila zároveň predpis za byt, zálohové platby, ktoré sa zvýšili zo sumy 184,85 Eur na sumu 236,- Eur počnúc od 01.05.2023, čím vzrástli aj jej výdavky na bývanie, ktoré zabezpečuje matka. Pokiaľ ide o spochybňovanie výdavkov na stravu v sume 300,- Eur uviedla, že denná stravná jednotka vychádza na 10,- Eur, z čoho pokrýva celodennú stravu. Pokrýva touto sumou jedlo doma ako aj ovocie, zeleninu, nápoje a mliečne výrobky. V závere svojho písomného vyjadrenia uviedla, že nesúhlasí so zvýšením výživného zo 135,- Eur na sumu 155,- Eur, nakoľko táto čiastka nepokryje nárast výdavkov z jej strany. Keďže sa výživné určuje do budúcnosti s výživným od osoby povinnej platiť výživné navrhnutých 155,- Eur by nebola schopná svoje neustále sa zvyšujúce výdavky s poukazom na stužkovú ako aj maturitu. Zotrvala na tom, že žiada určiť výživné vo výške 250,- Eur.

8. Dňa 25.05.2023 bolo súdu doručené vyjadrenie otca – osoby povinnej platiť výživné, v ktorom uviedol, že výživné na navrhovateľku vždy riadne pláti. Túto povinnosť mal, avšak mu bolo bránené právo stretávať sa v tom čase s maloletou dcérou. Rodičia majú vyživovaciu povinnosť, ale v rozhodovacej praxi súdu sa prihliada aj na postoj dieťaťa. Na jednej strane dcéra chce mať podobnú životnú úroveň ako otec ale na druhej strane sa o otca nezaujíma. Pokiaľ ide o životné náklady, na ktoré poukazovala navrhovateľka, tieto stúpajú aj v jeho rodine a inflácia sa dotkla všetkých rovnako. Pokiaľ ide o kontaktovanie sa s dcérou, túto kontaktoval a požiadal ju o stretnutie, avšak nezdvihla telefón a odpísala len SMS, tak sa sám seba pýtal, „do kedy má otec prosiť dcéru, aby spolu komunikovali“. Matka navrhovateľky nastavila vzťahy takýmto spôsobom, nakoľko bola dcéra zverená do jej osobnej starostlivosti, bránila všemožným spôsobom stretnutiam, opisovala ho na sociálnych sieťach veľmi urážlivo ako alkoholika aj keď ide o správy z roku 2014, tu poukázal na to, aby súd si vytvoril obraz ako ho môže vnímať plnoletá dcéra, keď žila v starostlivosti matky. Zdôraznil a poukázal na to, aby si súd prečítal správy, ktoré predložil, a to správy od blahowoman, hlavne zo dňa 04.08.2018. Pokiaľ dcéra udáva, že z predpisu na bývanie 236,- Eur je rozpis na štyri osoby, z toho 50,- Eur je tvorba na fond opráv čo sa týka vlastníka bytu nie je dcéra, a ak teda bývajú v byte štyri osoby, na dcéru prichádza suma nie 186,- Eur ale 46,50 Eur. V ostatnom zotrval na tom, čo uviedol v predchádzajúcom písomnom vyjadrení, v závere však zdôraznil, že vyživovacia povinnosť rodičov voči deťom predstavuje jeden zo základných pilierov celého systému zákonnej povinnosti poskytovať výživu. Cieľom tejto právnej úpravy je zabezpečenie výživy ekonomicky najslabšej skupiny osôb spoločnosti – deťom, pričom povinnými subjektmi sú rodičia dieťaťa. Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov voči deťom je obmedzené na obdobie kým dieťa nie je schopné samé sa živiť a kedy takýto právny stav nastane závisí od okolností konkrétneho prípadu, pričom medzi rozhodujúce faktory patrí na strane dieťaťa jeho vek, zdravotný stav, štúdium, schopnosť zamestnať sa, schopnosť vykonávať prácu, odôvodnené potreby a záujmy, majetkové pomery a podobne. V súhrne je však možné skonštatovať, že dieťa je schopné sa samo živiť vtedy, ak je schopné samostatne uspokojovať svoje potreby. Právo oprávneného na výživné od povinného musí byť však v súlade s dobrými mravmi, pričom sa skúma oprávnenie nie povinnosť. To znamená, že nemožno priznať výživné len v prípade, ak preto existujú dôvody na strane oprávneného. Vzhľadom na postoj dcéry navrhol otec zamietnuť návrh navrhovateľky na zvýšenie výživného z dôvodu absencie dobrých mravov na strane oprávnenej osoby.

9. Súd vytyčil a vykonal pojednávanie dňa 26.09.2023 a dňa 24.10.2023, kedy vypočul plnoleté dieťa, otca plnoletého dieťaťa, pritom prihliadol na obsah spisu a ostatné vykonané dôkazy.

10. Súd vykonal dokazovanie

- výsluchom plnoletého dieťaťa,
- výsluchom otca plnoletého dieťaťa,
- vyjadrením právnej zástupkyne plnoletého dieťaťa,
- vyjadrením právnej zástupkyne osoby povinnej platiť výživné,
- rozsudkom Okresného súdu Martin sp. zn. 8C/66/2007,
- spisom Okresného súdu Martin sp. zn. 23P/177/2017,
- rodným listom maloletého D. H.,
- žiadosťou matky navrhovateľky o poskytnutie rodičovskej dovolenky,
- personálnym rozkazom o zaradení matky navrhovateľky do neplatennej zálohy,
- potvrdením o návšteve školy,
- dokladom o úhrade vodičského preukazu,

- faktúry Orange,
- výpis z účtu matky navrhovateľky,
- úverovou zmluvou
- predpisom zálohových platieb za byt,
- predpisom záloh za elektrickú energiu,
- rodným listom maloletej L. E.,
- fotografiami,
- príspevkami zo sociálnych sietí,
- predpisom platieb za bývanie od 01.05.2023,
- potvrdením zo dňa 09.05.2023,
- oznámením ÚPSVaR ohľadom matky navrhovateľky,
- potvrdením o poberaní prídavku na dieťa za rok 2023 matkou navrhovateľky (č. listu 122-123),
- rozhodnutím Centra právnej pomoci, kancelária Žilina, ktorým bol priznaný nárok na poskytovanie právnej pomoci osoby povinnej platiť výživné (č. listu 153),
- čestným vyhlásením D. B. (č. listu 155),
- exekučné konania a exekučné príkazy (č. listu 156 – 159),
- návrh na vyhlásenie konkurzu fyzickej osoby (č. listu 160),
- potvrdenie o nemocenských dávkach vyplácaných sociálnou poisťovňou za obdobie od 01.01.2022 do 06.10.2023 osobe povinnej platiť výživné (č. listu 162),
- rozhodnutie sociálnej poisťovne o zastavení konania vo veci vymáhania pohľadávky (č. listu 163-164),
- exekučné rozhodnutia (č. listu 166),
- uznesenie o vyhlásení konkurzu na majetok dlžníka D. E. (č. listu 168),
- exekučné uznesenie (č. listu 173),
- exekučné rozhodnutia (č. listu 177-188),
- výpis zo živnostenského registra (č. listu 193),
- potvrdenie o mzde osoby povinnej platiť výživné (č. listu 194-195),
- zmena trvalého príkazu (č. listu 196),
- zmluva o pôžičke a dohoda o splátkach zo dňa 10.05.2018 (č. listu 197),
- ponuky práce z internetového portálu kariéra.sk.,
- potvrdenie o registrácii pre DPH,

a zistil nasledovný skutkový stav:

11. Rozsudkom Okresného súdu Martin sp. zn. 8C/66/2007 zo dňa 09.10.2007 bolo manželstvo matky navrhovateľky a jej otca rozvedené.

12. Rozsudkom Okresného súdu Martin sp. zn. 23P/177/2017 zo dňa 26.11.2018 bola schválená rodičovská dohoda o zvýšení výživného zo sumy 135,- Eur mesačne na sumu 193,82 Eur mesačne, a to na dobu určitú s účinnosťou od 01..08.2017 do 31.12.2018 s tým, že otcovi bola poskytnutá výhoda splátok na zameškanom výživnom v sume 20,- Eur mesačne spolu s bežným výživným.

13. Z potvrdenia Obchodnej akadémie, Bernolákova 2, Martin súd zistil, že navrhovateľka je žiačkou v čase podania návrhu 4.C triedy, v súčasnosti žiačkou 5.C triedy s tým, že ide o denné štúdium – bilingválne štúdium, kde dĺžka štúdia je päť rokov.

14. Z rozhodnutia zamestnávateľa matky navrhovateľky súd zistil, že matka navrhovateľky bola zaradená do neplatennej zálohy.

15. Z predloženého rodného listu súd zistil, že matka navrhovateľky je matkou maloletého D. H., nar. XX.XX.XXXX.

16. Z predloženej zmluvy o úvere medzi matkou navrhovateľky a UniCredit Bank zo dňa 19.05.20221 súd zistil, že matke bol poskytnutý úver vo výške 96.000,- Eur, ktorý spláca mesačne vo výške 298,15 Eur. Zo zálohových platieb za byt a predpisov záloh za elektrickú energiu súd zistil, že matka navrhovateľky v čase podania návrhu platila zálohové platby za byt v sume 190,- Eur mesačne, za elektriku 40,- Eur mesačne, za televízor, internet a telefón matky 89,85 Eur mesačne, poistenie za byt 52,66 Eur na polroka v Generali a daň z nehnuteľnosti vo výške 43,50 Eur ročne. Okrem toho matka platí aj odvoz komunálneho odpadu, ktorý je 31,20 Eur ročne.

17. Z potvrdenia zamestnávateľa otca plnoletej osoby D. A. zo dňa 13.10.2023 vyplynulo, že príjem otca za obdobie 9/2023 v hrubom bol 1.024,72 Eur, za mesiac 8/2023 829,78 Eur, za mesiac 7/2023 788,63 Eur, za mesiac 6/2023 871,41 Eur, za mesiac 5/2023 825,54 Eur, za mesiac 4/2023 764,05 Eur, za mesiac 03/2023 1.060,94 Eur, za mesiac 3/2023 805,54 Eur, teda priemerne za osem mesiacov je to 871,32 Eur.

18. Z potvrdenia Sociálnej poisťovne, pobočka D. mal súd preukázané, že v období od 01.01.2022 do 06.10.2023 poberal otec navrhovateľky nemocenské dávky, ktoré za toto obdobie boli vyplatené v celkovej sume 2.669,10 Eur, čiže mesačne táto dávka vychádzala v sume cca 360,- Eur.

19. Z výpisu z obchodného registra vyplynulo, že osoba povinná platiť výživné sa stala štatutárnym orgánom, konateľom a spoločníkom firmy D., A. s dňom zápisu 30.11.2022.

20. Z predložených listinných dôkazov mal súd ďalej preukázané, že sa viedli vo vzťahu k otcovi navrhovateľky exekučné konania, ktoré boli ukončené.

21. Z čestného prehlásenia zamestnávateľa osoby povinnej platiť výživné zo dňa 06.10.2023 vyplynulo, že zamestnávateľ potvrdil, že osoba povinná platiť výživné mala exekúcie, ktoré mu pomáhal splácať z finančných zdrojov zamestnávateľa približne za obdobie do leta 2018.

22. Z predloženého rodného listu (č. listu 38) súd zistil, že osoba povinná platiť výživné na navrhovateľku je otcom maloletej L. E., nar. XX.XX.XXXX.

23. Na pojednávaní konanom dňa 26.09.2023 právna zástupkyňa plnoletého dieťaťa uviedla, že výživné, ktoré bolo podané, v tom čase navrhovateľka navštevovala 4. ročník strednej školy. V súčasnosti sa zmenila situácia tak, že je v 5. ročníku, čo je posledný ročník strednej školy, bude maturovať, čaká ju stužková slávnosť, kde sa zbierajú na stužkovú slávnosť a následne sa bude uchádzať o vysokú školu. V zásade tak ako už aj v návrhu uviedla, s otcom a teda povinnou osobou spolu nekomunikujú, nijakým spôsobom sa nekontaktujú, otec sa o jej život nezaujíma, aj keď tam boli pokusy poslať nejaké SMS, v podstate navrhovateľka len zo sociálnych sietí sa dozvie o živote otca, inak si otec vyživovaciu povinnosť neplní. Mala za to, že výživné v sume 250,- Eur, ktoré požaduje nie je nereálne, nie je neprimerané a zodpovedá tomu, že má záujem dostať sa na vysokú školu. Pokiaľ otec uvádzal, že je ochotný prispievať na jej výživu 150,- Eur mesačne, s týmto nesúhlasila, nakoľko tým, že si otvoril obchodnú spoločnosť a začal evidentne podnikať, táto smeruje k ziskom. V ostatnom poukázala na veľmi podrobné písomné podanie návrhu ako aj následné vyjadrenie sa k písomnému vyjadreniu otca navrhovateľky pokiaľ ide o náklady matky navrhovateľky s bývaním ale aj náklady plnoletej osoby.

24. Plnoletá osoba prítomná na pojednávaní uviedla, že žiada zvýšiť výživné tak, ako uviedla jej právna zástupkyňa, nakoľko v súčasnosti je študentkou 5. ročníka strednej školy a má záujem pokračovať v štúdiu na vysokej škole, a to v zahraničí. Jej kroky smerujú do zahraničia jednoznačne z toho dôvodu, aby si zabezpečila lepšiu budúcnosť, aby sa mohla mať lepšie, keďže otec sa o ňu nestará a jediné čo robí je, že jej platí výživné. Ďalej uviedla, že sa snažila otca kontaktovať, keď sa riešil strojček a v tom čase, keďže bol zákaz styku, dala sudkyňa povolenie na to, aby nadviazali kontakt sa zo strany otca jej bolo napísané, že jej povie všetko, ako to v skutočnosti s jej matkou bolo. Po trinástich či štrnástich rokoch od toho, ako sa rodičia rozviedli, namiesto toho, aby sa s ňou snažil nadviazať reálny kontakt, napísal jej, že jej vysvetlí situáciu, o čo ona nemala záujem. V ostatnom zotrvala na svojom písomnom vyjadrení a písomnom vyjadrení právnej zástupkyne.

25. Právna zástupkyňa osoby povinnej platiť výživné na pojednávaní uviedla, že vzťahy medzi navrhovateľkou a otcom sú naozaj narušené. Niektoré veci človek s odstupom času prehodnocuje a vzťahy boli veľmi zlé, nakoľko matka navrhovateľky otca stále obviňovala, že je alkoholik, pričom jej rodina ho dostala do dlžôb, robil v cudzine, posielal finančné prostriedky a namiesto toho, aby tieto prispievali na úhradu toho, čo posielal, tak mu vznikli záväzky a nedoplatky v sociálnej poisťovni, v zdravotnej poisťovni. Sám otec ľutuje to, čo sa doposiaľ stalo a že sa s dcérou nerozprával, avšak aj v čase, keď došlo k zakazu stretávania sa, nejako to ďalej neriešil a nechal to tak. Nesúhlasila však s tvrdením, že dcéru nekontaktoval, dokonca keď sa rozhodovalo o poslednom výživnom, bola tendencia sudcu apelovať na obidve strany, aby nejakým spôsobom udržali vzťah a budovali ho. Viackrát sa otec pokúšal s dcérou spojiť, nejavila záujem, pretože vníma tvrdenia svojej matky, že otec je zločinec

a alkoholik. Poukázala ďalej na to, že dcéra je už plnoletá a ak skutočne chcela vedieť, ako to medzi jej rodičmi bolo, mala dať otcovi šancu, stretnúť sa s ním a porozprávať sa. Pokiaľ ide o tvrdenie právnej zástupkyne navrhovateľky, že začal podnikat' a má dostatočný príjem na to, aby platil výživné v požadovanej výške, tu poukázala hlavne na ťažké covidové obdobie, kedy nebola práca a nemal príjem, ďalej poukázala na jeho práceneschopnosť, kedy poberal len dávky zo sociálnej poisťovne. V závere svojho vyjadrenia uviedla, že je ochotný dcére prispievať sumu akú uviedol, a to vo výške 155,- Eur, hoci podľa pôvodného rozhodnutia súdu má prispievať sumu 135,- Eur.

26. Osoba povinná platiť výživné na pojednávaní dňa 26.09.2023 uviedla, že to, čo tvrdí navrhovateľka – jeho dcéra nie je pravda, nakoľko veľa krát od kedy sa s jej matkou rozišiel, snažil sa ju kontaktovať, pokiaľ aj bola malá, chodieval, navštevoval, avšak boli na neho podávané trestné oznámenia, že vstupuje na cudzí pozemok. Ak jej aj niečo priniesol, nejaký darček, hádzali to do koša, všade kam chodil, robili mu hanbu, ohovárali ho, urobili z neho alkoholika. To bolo však predtým, ako došlo k rozvodu manželstva. Na základe uvedeného mal zrušený styk s dcérou, čo neporušoval, lebo nechcel chodiť neustále na políciu a niečo stále riešiť. Ďalej uviedol, že vďaka rodine matky navrhovateľky mal ťažký život a dlho sa dostával z dlžôb. Z toho dôvodu veľa rokov nemohol mať otvorený ani osobný účet. Pracoval ako živnostník pre ich firmu, v ktorej prvým majiteľom bol bratranec, ktorý mu dodnes nevyplatil žiadnu sumu. Mal dlžoby v sociálnej poisťovni, v zdravotnej poisťovni, postupom času sa však z toho nejako dostal, avšak je mu tu stále vyčítané, že pracuje za minimálnu mzdu. U svojho terajšieho zamestnávateľa pracuje od roku 2016, ktorý ho podržal a pomohol mu zbaviť sa dlhov a začať riadne fungovať a pokiaľ ide o podnikanie, nejaký zisk z toho zatiaľ nemá, avšak rád by nadobudol vyšší príjem. Dcéru A. sa snažil kontaktovať aj po poslednom pojednávaní, kedy sudkyňa zrušila zákaz stretávania sa, kontaktoval ju niekoľkokrát, buď mu nezdvihla telefón, alebo mu napísala, že nemá záujem sa s ním stretnúť. V závere svojej výpovede poukázal na to, že platí výživné na navrhovateľku 155,- Eur mesačne, pracuje za minimálnu mzdu, okrem toho sa mu narodilo dieťaťko, má tiež vlastnú rodinu a manželku. Okrem toho platí hypotéku. Jeho manželka pracuje od siedmich mesiacov ich dcéry, je zamestnaná na gymnáziu ako vedúca kuchyne a jej príjem je okolo 800,- Eur mesačne.

27. Právna zástupkyňa plnoletej osoby vyvracala argumenty otca plnoletej osoby a v ostatnom zotrvala na svojich písomných vyjadreniach.

28. Právna zástupkyňa osoby povinnej platiť výživné okrem toho, že nie je v možnostiach a schopnostiach otca platiť požadované výživné vo výške 250,- Eur poukázala na otázku morálky a správanie sa navrhovateľky ako plnoletej dcéry k otcovi.

29. Na pojednávaní konanom dňa 24.10.2023 právna zástupkyňa navrhovateľky v podstate zotrvala na svojich vyjadreniach a žiadala, aby súd určil výživné vo výške požadovanej navrhovateľkou, a to 250,- Eur mesačne, ktoré považovala za primerané. Zároveň zotrvala na písomných záveroch svojej záverečnej reči, ktoré súdu doručila.

30. Právna zástupkyňa osoby povinnej platiť výživné na pojednávaní zotrvala na svojej písomnej záverečnej reči a žiadala návrh zamietnuť, poprípade zaviazat' otca zvýšeným výživným vo výške 155,- Eur mesačne.

31. Podľa ustanovenia § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

32. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

33. Podľa § 62 ods. 4 prvá veta Zákona o rodine pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará.

34. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

35. Podľa § 65 ods. 3 Zákona o rodine výživné plnoletých detí upraví súd len na návrh.

36. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

37. Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine právo na výživné sa nepremlčuje, možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

38. Pri určovaní výživného prihliada súd na odôvodnené potreby oprávneného, vzhľadom na potreby oprávnenej osoby, a to najmä jej zdravotný stav, vek, ekonomické a sociálne zázemie, ďalej schopnosti a možnosti povinného, ako aj majetkové pomery povinného.

39. Vyživovacia povinnosť rodičov k deťom je ich zákonnou povinnosťou, ktorá v sebe zahŕňa právo dieťaťa na výživu a s tým korešpondujúcu povinnosť obidvoch rodičov dieťa vyživovať. Rodičia sú povinní plniť svoju zákonnú vyživovaciu povinnosť aj voči plnoletému dieťaťu, ak to postavenie dieťaťa, jeho zdravotný stav, duševné alebo vzdelanostné predpoklady vyžadujú, a to až do času, kým dieťa nebude schopné samo sa živiť. Vyživovacia povinnosť patrí obom rodičom dieťaťa, t.j. matke a otcovi. Pre trvanie vyživovacej povinnosti vek dieťaťa nie je rozhodujúci. Zákonná vyživovacia povinnosť rodičov voči deťom trvá aj počas prípravy dieťaťa na jeho budúce povolanie .

40. Podľa konštantnej judikatúry súdov, ak dieťa študuje na vysokej škole, trvá vyživovacia povinnosť rodičov po dobu jeho štúdia, pokiaľ v štúdiu riadne pokračuje, a to až do doby jeho dokončenia.

41. Odôvodnené potreby sa musia skúmať v každom prípade osobitne, a to z viacerých hľadísk, ktoré ich môžu ovplyvniť, ako je vek, zdravotný stav, štúdium dieťaťa, jeho záujmy a pod.

42. Rovnako pri skúmaní rozhodujúcich hľadísk, je potrebné v aplikačnej praxi prihliadať aj na pomery matky, ako sú jej príjmy, zamestnanie, zdravotný stav, možnosti jej bývania, náklady, jej životnú úroveň.

43. Vykonaným dokazovaním mal súd preukázané, že príjem otca povinnej osoby – navrhovateľa predstavuje mesačne sumu 871,32 Eur mesačne. Okrem toho otec má vyživovaciu povinnosť k maloletej L. E., nar. XX.XX.XXXX. Na plnoletú dcéru A. B. prispieva mesačne výživné 155,- Eur, teda zvýšené o 20,- Eur tak ako predtým platil zameškané výživné. Pravidelné opakujúce sa mesačné výdavky otca na domácnosť predstavujú výdavky na bývanie, fondu opráv, na stravu, na telekomunikačné služby, na internet či televíziu.

44. Navrhovateľka ako plnoletá osoba v konaní preukázala jej mesačné výdavky, ktoré pozostávajú z mesačných splátok úveru jej matky v sume 298,15 Eur, kedy zostatok úveru je 91.200,- Eur. Ďalej zo zálohových platieb za byt, ktoré predstavujú sumu 190,- Eur mesačne, za elektriku zálohová platba 40,- Eur mesačne, TV a internet, poistenie za byt 52,66 Eur na polroka v poisťovni Generali ako aj daň z nehnuteľnosti, kde sa platí suma vo výške 43,50 Eur. Spolu náklady na bývanie matky navrhovateľky sú v sume 634,- Eur mesačne, teda na navrhovateľku pripadá suma 160,- Eur mesačne. Okrem toho sa podieľa na odvoze komunálneho odpadu, ktorý je 31,20 Eur ročne, tiež má výdavky týkajúce sa školy a pracovných zošitov a učebníc ako aj poplatku za ZRPŠ pri začatí školského roka v sume 100,- Eur. V rámci triedy sa rodičia skladali na stužkovú slávnosť, kedy platba za jedného študenta bola 400,- Eur. Čiže toto ide o dôvodné výdavky, okrem toho navrhovateľka uviedla, že si v roku 2022 robila vodičský kurz, za ktorý zaplatila sumu 700,- Eur, za mobilný telefón platí cca 16 Eur, stravuje sa doma, matka jej varí a tak na stravu minie priemerne mesačne 300,- Eur. Vreckové dostáva navrhovateľka od mamy v sume 25,- Eur. Ďalšie výdavky sú na drogériu, oblečenie, na pojednávani poukázala ja na zubný strojek, ktorý jej matka uhradila.

45. Súd hodnotiac vykonané dokazovanie dospel k záveru, že návrh navrhovateľky na zvýšenie výživného voči otcovi je čiastočne dôvodný. Pri určení výšky výživného súd zohľadnil príjmy a výdavky samotnej navrhovateľky, pričom dospel k záveru, že tieto sú odôvodnené a primerané ako aj to, že výživné určené vo výške 200,- Eur zodpovedá pomerom obom účastníkom konania. Takto určené

výživné napĺňa zákonné požiadavky na vyživovaciú povinnosť rodičov k deťom. Navrhovateľka takto určeným výživným spolu s výživným, ktoré jej zabezpečuje matka osobnou starostlivosťou a finančnými prostriedkami, ktoré dostane od otca zabezpečí si adekvátnu mieru životnej úrovne svojho otca. Súd tak zamietol návrh na priznanie vyššieho výživného v sume prevyšujúcej súdom priznanú sumu 200,- Eur mesačne.

46. Návrh navrhovateľky na zvýšenie výživného súd podrobil skúmaniu aj z hľadiska dobrých mravov a dospel k záveru, že vzťahy medzi účastníkmi konania sú vážne narušené. Správanie navrhovateľky voči otcovi je neštandardné, absentuje prirodzený rešpekt a úcta, ktorá má existovať na strane detí voči rodičom. Na druhej strane však nemožno vylúčiť, že toto správanie nie je svojvoľné a nie je vylúčené, že dôsledkom aj neprímeraného a necitlivého vedenia výchovy zo strany matky v čase, keď sa starala o navrhovateľku ako maloleté dieťa, keď vzťahy medzi otcom a matkou boli výrazne narušené a rodičia si vzájomné nezhody kompenzovali nie vhodným spôsobom. Na druhej strane by bolo vhodné a žiadúce, aby aj otec prejavil väčší záujem o plnoletú dcéru, či už o jej zdravotný stav alebo štúdium. Podľa názoru súdu preto neprichádza do úvahy aplikácia zákonného ustanovenia, ktoré úplne vylučuje priznanie výživného, ktoré by bolo v rozpore s dobrými mravmi.

47. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP tak, že žiadnemu z účastníkov nárok na náhradu trov konania nepriznal, nakoľko nezistil žiadne okolnosti odôvodňujúce použitie ustanovenia § 55 CMP.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia na Okresný súd Martin.

Podľa § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 62 ods. 1 CMP odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Podľa § 62 ods. 2 CMP odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa § 63 CMP v odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Podľa § 64 CMP zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná.